

اشاره

تأملی بر پاسخ رهبر حکیم انقلاب به نامه رهبر حکیم انقلاب

سعید نجفی: رهبر حکیم انقلاب اسلامی در تأیید مصوبه شورایعالی امنیت ملی درباره برجام، پیام و البته دستوری مشتمل بر ۹ بند صادر کردند که البته لازم‌الاجرا و لازم‌الاطاعه نیز هستند. هدف این نوشته بررسی تمام بندهای مترقی این پیام نیست بلکه هدف پرداختن به بند اول از این پیام است که گویا از سوی برخی مسؤولان نادانسته دچار توجیه و تأویل شده است. از این رو با توجه به شعار دولت محترم در شنیدن صدای منتقدان و نظرات کارشناسی به ارائه سطور زیر بسنده می‌شود. پیام رهبر فرزانه انقلاب اسلامی در تأیید مصوبه شورایعالی امنیت ملی در تاریخ ۲۹ مهر ۱۳۹۴ صادر شده است که بند اول آن به شرح زیر است:

۱- از آنجا که پذیرش مذاکرات از سوی ایران اساسا با هدف لغو تحریم‌های ظالمانه اقتصادی و مالی صورت گرفته است و اجرایی شدن آن در برجام به بعد از اقدام‌های ایران موکول گردیده، لازم است تضمین‌های قسوی و کافی برای جلوگیری از تخلف طرف‌های مقابل، تدارک شود که از جمله آن اعلام کتبی رئیس‌جمهور آمریکا و اتحادیه اروپا مبنی بر لغو تحریم‌هاست. در اعلام اتحادیه اروپا و رئیس‌جمهور آمریکا باید تصریح شود که این تحریم‌ها به کلی برداشته شده است. هرگونه اظهاری مبنی بر اینکه ساختار تحریم‌ها باقی خواهد ماند، به منزله نقض برجام است. حال به پاسخ ریاست محترم جمهور در نامه مورخ ۳۰ مهر ۱۳۹۴ می‌پردازیم. ایشان در بخشی از پاسخ خود به دستوره‌ای نه‌گانه رهبری در اشاره‌ای غیرمستقیم به بند یک از دستور رهبر حکیم انقلاب اسلامی چنین نگاشته‌اند:

در تاریخ ۲۶ مهرماه ۱۳۹۴ یعنی روز تصویب رئیس‌جمهور آمریکا و شورای وزیران اتحادیه اروپا به‌صورت کتبی و رسمی برچیده شدن تمام تحریم‌های اقتصادی و مالی ظالمانه و غیرقانونی خود را در چارچوب تعهدات‌شان در برجام اعلام نموده و آن را به‌عنوان سند قانونی در روزنامه‌های رسمی خود منتشر کردند.

در این رابطه بیان موارد زیر ضروری است: الف- ریاست محترم جمهور باید توجه داشته باشند که دستوری رهبر حکیم انقلاب اسلامی ۳ روز پس از تاریخی است که ایشان معتقدند در آن تاریخ رئیس‌جمهور آمریکا و شورای وزیران اتحادیه اروپا به‌صورت کتبی و رسمی برچیده شدن تمام تحریم‌های اقتصادی و مالی ظالمانه و غیرقانونی خود را اعلام کرده‌اند. طبیعی است که حضرت آقا با توجه به وظیفه رهبری و از طرفی حساسیت مضاعف در پرورده هسته‌ای، بی‌اطلاع از اقدام عنوان شده در نامه رئیس محترم جمهور نبوده‌اند اما با این وجود باز هم بر گرفتن تضمین کتبی تأکید داشته‌اند. این امر می‌تواند داللی داشته باشد:

الف- با اعلام طرف‌های مقابل ایران مبنی بر برداشتن تحریم‌ها، اعلامی صریح، حقوقی و مبتنی بر لغو نبوده است. ب- با اینکه تضمین و تعهدی کتبی منظر است که بار حقوقی، تأییدی و تعهدی صریح داشته باشد. اگر نه امری را که در ۳ روز قبل حادث شده بود ایشان هرگز به عنوان دستوری لازم‌الاجرا و آن هم در بند اول دستورات تاریخی درباره اجرای برجام نمی‌گنجانند

ب- برخی‌ها و از جمله تیم متدین، شجاع، امین و غیور ما اعلام می‌داشتند که بالاخره غرب درباره فعالیت هسته‌ای ما نگرانی دارند. ما هم که به دنبال بمب نیستیم. خب! پس چه اشکالی دارد برخی تضمین‌ها را بدهیم و برخی محدودیت‌ها را بپذیریم. اگر چنین نکنیم، گمان غلط غرب درباره فریصلح‌آمیز بودن فعالیت‌های‌مان را تقویت کرده‌ایم.

حال با توجه به دستورات رهبری، این سخن نیز منطقی است که بگوییم: مگر غرب قرار نیست تحریم‌ها را لغو - دقت کنید لغو و نه تعلیق - کند؟ خب! پس با دادن تضمین کتبی این ظن ما را که ممکن است بعدعیدی قطع‌کنند رنگ کند. دادن تضمین کتبی که چیزی نیست. ما این همه تحریم شدیم و مقلومت کردیم و در نهایت براساس منطق و حقایق ۲ سال مذاکره کردیم و در بیانی ۱۲ سال، چه اشکالی دارد غربی‌ها هم یک تضمین کتبی بدهند؟

ج- ریاست محترم جمهوری توجه داشته باشند که گرفتن تضمین کتبی با منطق گفته شده در بند دوم نتهتای بد نیست که خوب هم هست. همان‌طور که از مذاکره کردن و ارسال پلوتونیوم زائد حاصل از فعالیت‌ها به خارج از کشور با این منطق که ما به دنبال بمب هسته‌ای نیستیم، موافقت و از آن دفاع هم کردیم، پس با همین منطق هم که غرب به دنبال کارشنکی نخواهد بود و نیست و تحریم‌ها را لغو خواهد کرد به دنبال گرفتن تضمین کتبی باشیم نه اینکه آن را عطف به اقدام تاریخ ۲۶ مهر ۱۳۹۴ رئیس‌جمهور آمریکا و شورای وزیران اتحادیه اروپا بکنیم. این به هدف دولت خواهد بود، زیرا با لغو تحریم‌ها به وعده خود جامه عمل خواهد پوشاند و در صورت خلف وعده غرب، فریاد ملت متحدا و متفقاً بر سر غرب خالی خواهد شد.

تحلیلی بر شروط رهبر انقلاب در اجرای برجام

۹ گام عقب‌تر از رهبری

■ حامد پهلوانی ■

موضوع نداشته و تمهیدات لازم را برای تحقق این فرمایشات انجام نمی‌دهند تا جایی که نارضایتی مقام معظم رهبری (دامت‌برکاته) نیز به صراحت از زبان ایشان اعلام می‌شود. دولت یازدهم نیز که در طول این ۲ سال تمام تمرکز خود را روی مذاکرات هسته‌ای قرار داد، حال بعد از گذشت مدت ۲ سال و اندی و به فرجام رسیدن برجام و صدور نامه تاریخی توسط معظم‌له و تذکر شروط نه‌گانه در پایان با اذعان به این نکته که اگر تمام این شرایط نیز به نحوی که توافق شده است انجام گیرد،

گزارش هیأت مذکور در نامه تاریخی رهبری ملاک اصلی است

۶- در بند ۹ نامه تاریخی رهبر حکیم انقلاب، ایشان پیرو وجود ابهام‌ها و خلأهایی که در متن برجام وجود دارد و با توجه به اینکه شوراییالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی نیز نتوانسته‌اند این حفره‌ها را تشخیص و نسبت به آن اقدامات مقتضی انجام دهند و همچنین هوشیاری ایشان در شناسایی نقض عهد طرف مقابل بویژه آمریکا در آینده دستور تشکیل هیات قوی، آگاه و هوشمند را می‌دهند. لذا بنا توجه به تحرکات صورت‌گرفته در چند روز اخیر و صدور بیانه‌های مشترک و همچنین اقدام آمریکا برای طرح برتاب موشک عماد در شورای امنیت سازمان ملل متحد و دیگر اقدامات صورت‌گرفته از ۲ طرف مذاکره، انتظار می‌رود شوراییالی امنیت ملی هر چه سریع‌تر نسبت به تشکیل این هیات اقدام کند و در ادامه و تمام مراحل اجرای برجام تنها اظهارات و گزارش‌های این هیات برای تصدیق انجام تعهدات طرف مقابل و همچنین تحقق دستورات معظم‌له در اجرای مشروط برجام قابل پذیرش است و اظهارات دیگر مسؤولان اعم از مخالفان برجام و موافقان برجام اگرچه در جای خود قابل احترام است اما در نهایت مهر تأیید هیات مذکور ملاک اصلی خواهد بود.

ب- اقدامات مربوط به آنچه در ۲ بند بعدی آمده است، تنها هنگامی آغاز خواهد شد که از آن‌سپای پایان پرونده موضوعات حال و گذشته (pmd) را اعلام نماید. ج- اقدام درباره نوسازی کارخانه اراک با حفظ هویت سنگین آن، تنها در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد قطعی و مطمئن درباره طرح جایگزین کشورهای آسیایی از جمله آلمان‌ها دست به کارشنکی‌های متعدد زند.

د- معامله اورانیوم غنی‌شده موجود در برابر یک زرد با دولت خارجی در صورتی آغاز خواهد شد که قرارداد مطمئن در این باره همراه با تضمین کافی منعقد شده باشد. معامله و تبادل موزور باید به‌تدریج و در دفعات متعدد باشد.

بند مذکور نیز به صراحت اشاره دارد به عدم اعتماد به طرف‌های مذاکره‌کننده، چراکه با مرور تاریخ بالاخص نیروگاه بوشهر درمی‌یابیم که چطور کشورهای سیاسی برای امتیازگیری قرار بگیرد کارشنکی‌های متعدد زند.

ه- سال ۵۷ شرکت «کرافت ورک یونیون» یکی از شرکت‌های وابسته به «ریمنس» آلمان ساخت ۲ واحد نیروگاه اتمی در بوشهر را متوقف کرد.

و- در دهه ۶۰ آلمانی‌ها از ادامه کار روی نیروگاه بوشهر انصراف دادند.

ز- کارشنکی شرکت اتم استوری کسپورت روسیه در اواخر دهه ۷۰ و اوایل دهه ۸۰ بالاخره معلوم شد برجام یک موافقتنامه است ۵- اینکه در ابتدای نامه مقام معظم رهبری، عنوان «موافقتنامه موسوم به برجام» آورده شده است، بر این نکته تأکید می‌کنند که این سند یک توافق بین‌المللی است و طبق اصل ۷۷ قانون اساسی که به صراحت اعلام می‌دارد «عهدنامه، مقاله‌نامه، قراردادها و موافقتنامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد»، دولت موظف بود با ارائه برجام تحت یک لایحه به مجلس شورای اسلامی نسبت به تصویب آن در مجلس اقدام کند اما این امر تحت لوای مصلحت‌اندیشی مسؤولان در روند عبور از مجاری قانونی انجام نشد و هر بار از رئیس محترم جمهور سوال می‌شد پاسخ ایشان این بود که ما چیزی را امضا نکرده‌ایم تا مشمول این

هیمنه آن را فرورویخت. و اینکه بعد از گذشت ۳۷ سال، رهبر معظم انقلاب اسلامی به‌عنوان سکانتدار اصلی نظام در ادامه راه نهضت خمینی کبیر که نهضت اسلامی را بر پایه دکترین استکبارستیزی بنا نهاده بود نوک حمله تهاجم خود را به سوی آمریکای جنایتکار نشانه می‌رود.

لذا بر همگان اعم از خواص و عوام، دانشجویان و مسؤولان در تمام رده‌های کشوری و لشکری واجب است در نوع برخورد با دشمنان این مرز و بوم و کسانی که همواره دندان تیز کرده‌اند تا ملت شهیدپرور و پرچمدار اسلام ناب محمدی(ص) در جهان را از پای دریاورند، از مقام عظمای ولایت درس گرفته و مواضع ایشان در بحث استکبارستیزی را سرلوحه کار خود قرار دهند تا این کشور از هر گزندی محفوظ بماند و طبق فرمایش حضرت امام خمینی(ره) تمام فریادایمان را بر سر آمریکا بزنیم، نه اینکه با بزک کردن استکبار جهانی و لیخندهای سیاسی برای عادی‌سازی این روابط اقدام کنند.

اظهارات گستاخانه برای مصرف داخلی ممنوع

۲- بارها و بارها در جلسات متعدد به تیم مذاکره‌کننده انتقاد می‌شد که طرف مقابل اظهارات خلاف و گستاخانه در مقابل موافقت‌های انجام شده، در جوامع بین‌المللی ارائه می‌کند و همواره همه سران دولت‌های غربی و آمریکایی طرف مذاکره اذعان می‌کنند ساختار تحریم‌ها همچنان باقی خواهد ماند اما متأسفانه موافقان برجام این ادبیات را به منزله «مصرف داخلی» سران آن کشورها تفسیر می‌کردند.

اما دیدیم که امام است این گزاره‌گویی‌های آنها را به منزله «قض برجام» مشخص و آن را خط قرمز اجرای برجام تبیین کردند. لذا از این تاریخ به بعد انتظار می‌رود مسؤولان در این مساله دستگاه محاسباتی خود را با معظم‌له تنظیم کرده و پاسخ درخور توجهی هم در اعلام مواضع و هم در عمل به استناد مفاد قانونی به این اظهارات بی‌پایه و اساس بدهند و با رصد لحظه به لحظه تعهدات طرف مقابل در دوران پسابرجام از هرگونه وارد آمدن ضربات سهمگین به کشور جلوگیری شود و هرگونه مسامحه‌گری و مماشات به هیچ وجه مورد پذیرش نخواهد بود.

تعیین خطوط قرمز جدید بعد از عبور از خطوط قرمز و تأیید مشروط برجام

۴- با آنکه رهبر معظم انقلاب در سخنرانی‌های متعدد با بیان نکات زیر که بدان اشاره می‌کنیم: «لغو تحریم‌ها نباید به اجزای تعهدات ایران منوط شود، نگویید شما تعهدات را انجام دهید بعد از آن‌سپس گواهی دهد تا تحریم‌ها لغو شود، ما این مساله را مطلقاً قبول نداریم. اجرائیات لغو تحریم‌ها باید با اجرائیات تعهدات ایران متنظر باشد.» (رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسؤولان نظام ۹۴/۴/۲)

«تحریم‌های اقتصادی، مالی و بانکی چه مربوط به شورای امنیت، چه کنگره آمریکا و چه دولت آمریکا باید فوراً هنگام امضای توافقنامه لغو و بقیه تحریم‌ها هم در فواصل معقول برداشته شود.» (رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسؤولان نظام ۹۴/۴/۲)

خطوط اصلی نظام را در مذاکرات تعیین

نکنته دوم در تقدیر معظم‌له از منتقدان به برجام مستتر است، نیروهای انقلاب که هر بار به‌خاطر مصالح نظام و منافع ملی در موضع انتقاد از روند مذاکرات و متن توافق برآمدند از سوی مذاکره‌کنندگان و بویژه رئیس‌جمهور با برچسب افراطی کنار زده شدند، حالا از سوی معظم‌له در حالی مورد تقدیر قرار می‌گیرند که ایشان لفظ «ریزینی قابل تحسین» را برای‌شان به‌کار می‌برند. اما این دلیل نمی‌شود از تصور کسانی که در جایگاه تصویب قانون برای صیانت و حراست از نظام جمهوری اسلامی قرار گرفته‌اند به آسانی رد شویم و این تذکر بی‌جاست که کسانی که در جایگاه تصویب قانون قرار گرفته‌اند باید با بصیرت کافی و منطبق بر سخنان و فرمایشات رهبری، قوانین مورد نیاز را تنظیم، طرح و نسبت به تصویب آنها قاطعانه اقدام کنند نه اینکه ملاحظاتی سیاسی درون کشور باعث شود طرح‌های «محتاطانه» از مجاری قانونی عبور کند و به تصویب برسد.

رهبر انقلابی در خط مقدم استکبارستیزی

۲- بصیرت تاریخی - سیاسی رهبر حکیم انقلاب (دامت برکاته) همچنان در سخنان و نامه‌های ایشان موج می‌زند و همواره تأکید دارند که طرف مقابل مذاکره‌کننده نه به استناد سخنان ظاهر‌گرایانه‌شان بلکه به واسطه نیت‌های پلیدشان و غرض براندازی نظام جمهوری اسلامی ایران به هیچ وجه قابل اعتماد نیست و در این راستا بدین نکات اشاره می‌فرمایند:

الف- مطابق با اسناد تاریخی این مساله عبرت‌آمیز خواهد بود.

ب- ۲ نامه رئیس‌جمهور آمریکا به ولی امر مسلمین جهان و اقدامات گستاخانه در عملکرد ایالات متحده آمریکا ج- کمک به فتنه‌گران، مغرضان و ضدانقلاب‌های داخل و خارج‌نشین برای براندازی نظام جمهوری اسلامی ایران د- همراهی آمریکا در مذاکرات برای به‌دست آوردن خواسته‌های رژیم صهیونیستی ه- خصومت آمریکا با ایران در تمام مسائل از گذشته تا به حال و در آینده نیز ادامه دارد و این اخلاص‌گری‌ها تمام‌شدنی نیست.

و- تهدید به حمله هسته‌ای آمریکا به خاک ایران که طبق فرمایش معظم‌له از شوراییالی امنیت ملی و دولت انتظار می‌رود هرچه زودتر نسبت به کیفی‌فرصت‌هایی علیه ایالات متحده آمریکا در داد‌گاه‌های بین‌المللی اقدام کنند.

ز- چگونگی رفتار و گفتار دولت آمریکا در طول مذاکرات که نشان عناد آنهاست و در آخر با تذکرات راهگشای‌شان که در ادامه به آنها می‌پردازیم تمام نقاط خلأ که به طرف‌های مقابل امکان نفوذ را می‌داد بستند و تمام برنامه‌ریزی استکبار جهانی که در چند سال اخیر طی مذاکرات و با همکاری غرب و رژیم صهیونیستی انجام داده بود را به یکباره متوقف و یازل دشمن را به‌هم ریختند. این ادبیات سیاسی را بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی ایران پس از انقلاب اسلامی با الهام از آیات قرآن کریم دوساره زنده کردند و فریاد «همه بدبختی ما از آمریکاست» و «آمریک‌هیچ غلطی نمی‌تواند بکند» پایه‌های ابرقدرت‌های جهان را به لرزه درآورد و آمریکا را در رأس استکبار جهانی معرفی کرد و

نیروهای انقلاب که هر بار به‌خاطر مصالح نظام و منافع ملی در موضع انتقاد از روند مذاکرات و متن توافق برآمدند از سوی مذاکره‌کنندگان و بویژه رئیس‌جمهور با برچسب افراطی کنار زده شدند، حالا از سوی معظم‌له در حالی مورد تقدیر قرار می‌گیرند که ایشان لفظ «ریزینی قابل تحسین» را برای‌شان به‌کار می‌برند

خطوط اصلی نظام را در مذاکرات تعیین